

Verplichting voor kmo's met een finaal energiegebruik tussen 0,02 PJ en 0,05 PJ per jaar

1 INLEIDING

De tabel hieronder bevat een lijst met tien no-regretmaatregelen. Deze lijst is van toepassing op kmo's met een energiegebruik tussen 0,02 PJ en 0,05 PJ actief in de tuinbouwsector.

Er is één algemene no-regretmaatregelenlijst en er zijn verschillende sectorspecifieke lijsten. Kmo's die tot een sector behoren zonder sectorspecifieke no-regretmaatregelenlijst moeten de maatregelen uit de algemene lijst uitvoeren. Daarnaast kan de algemene lijst boven de sectorspecifieke lijst gekozen worden voor kmo's die omwille van bepaalde redenen verschillen van de typische kmo's binnen de sector, waardoor minder dan de helft van de maatregelen van de sector op de kmo van toepassing zijn. Er moet slechts aan één van de lijsten voldaan worden. De onderneming kan, na onderbouwing, kiezen voor de algemene lijst, indien minder dan de helft van de maatregelen uit de sectorspecifieke lijst kunnen toegepast worden.

Een no-regretmaatregel is een maatregel met een terugverdientijd van minder dan drie jaar. Dit houdt in dat alle maatregelen uit de van toepassing zijnde lijst die na beoordeling een terugverdientijd van minder dan drie jaar hebben, verplicht uitgevoerd moeten worden. De beoordeling en het uitvoeringsplan van de no-regretmaatregelen wordt opgenomen in de energiebalans. De maatregelen uit onderstaande lijst die voor de onderneming effectief een terugverdientijd kleiner dan drie jaar hebben, moeten binnen de vier jaar worden uitgevoerd.

2 NO-REGRETMAATREGELENLIJST: TUINBOUW

	Maatregel	Toelichting
1	Dicht lekken in warmwaterleidingen, stoomleidingen, persluchtleidingen en koelleidingen.	Elk lek geeft aanleiding tot energieverlies. De verloren hoeveelheid warmte/perslucht/koude, die eerst werd opgewekt, wordt immers niet nuttig gebruikt. Een regelmatige of periodieke controle van het leidingnet is aangewezen om de lekken vast te stellen en meteen een herstelplan op te stellen.
2	Installeer lichtsturing met tijdschakelklok, schemerschakelaar en/of aanwezigheidsdetectie in de werkruimten.	Vaak blijft de verlichting in onbemande ruimtes of locaties te veel aangeschakeld. Door gerichte acties of sturing kan men het gebruik van licht vermijden tijdens periodes waarin niemand aanwezig is in de betreffende ruimtes. Deze no-regretmaatregel heeft geen betrekking op de serreruimte.

3	Correcte plaatsing en onderhoud van de condensor van de koelinstallatie.	Voor een optimale werking moet de condensor van een koelinstallatie koude buitenlucht aanzuigen en beschikken over propere en rechte lamellen.
4	Isoleer ketels, leidingen en kleppen van stoom, warmwater en thermische olie netten in de technische en onverwarmde ruimtes.	Alle niet geïsoleerde leidingen en onderdelen van een warmtegenererend en -verdelend systeem geven aanleiding tot energieverliezen. Door het isoleren beperkt men deze verliezen en zal de stoom-, warm water- of thermische olietel minder warmte moeten opwekken voor eenzelfde gebruik in de procesinstallaties. Een thermografische inspectie geeft meteen een goed zicht op de staat van de installatie/isolatie. Deze no-regretmaatregel heeft geen betrekking op de verwarmde serreruimte.
5	Schakel installaties en nutsvoorzieningen zo veel mogelijk uit (of op een lager niveau) buiten productie-uren, in weekends en sluitingsperiodes. Vermijd leegdraaien.	Deze maatregel geldt voor stilstanden van productie-installaties maar evenzeer voor HVAC, perslucht, proceskoeling en -verwarming, vacuüm e.d. Bij het stilleggen van de productie zouden deze gebruikers ook stilgelegd of op een lager instelpunt gezet moeten worden.
6	Schakel om naar LED-verlichting (relamping / relighting) in de werkruimten.	Relamping houdt in dat de bestaande lampen (TL, halogeen,...) vervangen worden door LED-lampen in dezelfde armatuur. Indien praktisch mogelijk leidt dit steeds tot een aanzienlijk lager gebruik. Deze no-regretmaatregel heeft geen betrekking op de serreruimte.
7	Verlaag de persluchtdruk indien mogelijk.	De werkdruk van de compressor(en) dient zo goed mogelijk afgestemd te zijn op de vereiste druk bij de gebruikers. Bij het onderzoek naar de laagst mogelijke werkdruk van de compressoren moet de gebruiker met de hoogste vereiste druk zonder drukreducereventiel worden aangesloten op het persluchtnet. Een verlaging van 1 bar levert al snel enkele procenten besparing op.
8	Vermijd het insnoeren van leidingen met kleppen. Voorzie waar mogelijk frequentiesturingen op motoren van pompen en ventilatoren en stuur daarbij op de juiste parameter(s).	Vaak wordt het debiet van vloeistoffen of gassen geregeld door middel van smoorkleppen in de leidingen. De geïnstalleerde pompen of ventilatoren zijn immers vaak te groot gedimensioneerd. Met behulp van een frequentieregelaar kan men de snelheid van de motor die de pomp of ventilator aandrijft beter instellen of regelen naar het gewenste debiet. Een lagere frequentie en bijgevolg lager toerental van de motor zorgt voor een lager elektriciteitsgebruik.
9	Zuig koude buitenlucht aan bij persluchtcompressoren.	Persluchtcompressoren staan vaak in een (warme) ruimte die onvoldoende geventileerd is. Voor compressoren geldt echter dat compressie van koude (buiten)lucht minder energie vergt dan compressie van warme (binnen)lucht. Persluchtcompressoren moeten dan ook bij voorkeur

		koudere buitenlucht aanzuigen. Indien de afstand tot een buitenwand beperkt is, is dit vaak eenvoudig te realiseren.
10	Vermijd maximaal ongewenste ventilatie.	Om het optimale klimaat in de serre zo efficiënt mogelijk na te streven, te reguleren en te behouden is het belangrijk dat ongewenste ventilatie zo maximaal mogelijk vermeden wordt. Dit kan onder andere nagestreefd worden door deuren poortopeningen te voorzien van automatische systemen die vermijden dat de openingen onnodig lang open blijven. Ook kan nagedacht worden over mogelijkheden om de grootte van de openstaande opening te beperken (bijvoorbeeld door de automatische poorten slechts gedeeltelijk te laten opengaan wanneer er geen groot transport moet passeren, of een deur te voorzien naast een poort wanneer de doorgang voornamelijk gebruikt wordt voor personen).